

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főemelet. Telefon: 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8-este 6-ig.

Nagy Ferenc miniszterelnök: A Kisgazda Part arra törekszik, hogy se forradalmi, se ellenforradalmi reakció meg ne állítsa a magyar fejlődést

Ünnepi külsőségek között, a ragaszkodás és a tisztelet bensőséges érzéseivel fogadta Kecskemét népe vasárnap Nagy Ferenc miniszterelnököt. A fellobogozott házak közötti sok ezer főnyi tömeg sereglett a gyűlés színhelyére. Percekig tartó lelkes éljenzés fogadta a szónoki emelvényre lépő Nagy Ferencet.

A miniszterelnök beszéde elején megemlékezett arról, hogy közvetlenül a felszabadulás előtt Kecskeméten járt Tildy Zoltánnal együtt és a Gazdakör helyiségében elrejtőzve tartottak megbeszélést. Az akkori állapotok között csak néhány embernek mondhatták meg, hogy vigyék szét gondolataikat Megemlékezett a miniszterelnök az októberi gyásznapról, hangoztatva, hogy mint Arad után, úgy most is elkövetkezik a felemelkedés.

A továbbiakban a belpolitikai kérdéseiről szólott a miniszterelnök:

Válasz Rákosi Mátyásnak

Néhány héttel ezelőtt Rákosi Mátyás itt járt Kecskeméten. Amit ő elmondott, elért az ő szokásos szövegműködését és élesen bírálta a Kisgazdapárt politikáját. A demokráciában bírálatra szükség van, de Rákosi Mátyásnak itt elmondott beszéde olyan kritika volt, amely ellen akkor is kénytelen voltam a leghatározottabban tiltakozni.

Azt mondtotta, hogy a Kisgazdapárt elhanyagolja a magyar parasztságot, a parasztság életének nehézségeit, amelyek abból következnek, hogy a Kisgazdapárt a földesek érdekeit tartja szem előtt. Leszögeztem még egyszer, hogy a Független Kisgazdapárt a politikailag üldözött magyar parasztság érdekeinek védelmére alakult. A parasztság volt az, amely nem tört derékba az elnyomó hatalmak előtt, mint ahogy más társadalmi rétegek. A magyar parasztság adta meg az első széles alapot a demokráciának. A magyar parasztság problémája mindig alapja lesz a Kisgazdapárt politikájának.

Az ipari árakat le lehet szállítani

A háború után nemcsak a magyar ipar, hanem a mezőgazdaság is elpusztult. Szorgalmas magyar parasztlak mégis iga nélkül megművelték a földet és annak 93 százalékát a termelés szolgálatába állították. Amikor a stabilizáció idején meg kellett állapítani az ipari és mezőgazdasági árakat, figyelembe kellett venni azt, hogy a gyárakat fel kell építeni, nyersanyagot és sokszor az üzemanyagot is külföldről beszerezni és figyelembe kellett venni a munkásságnak a munkahelyre vonatkozó igényeit.

és így jöttek létre egészen magas ipari árak. Ma már látjuk, hogy az ipari árakat le lehet szállítani és utasítottam az Anyag- és Árhivatal elnökét, hogy folytassa a miniszterelnök — hogy radikális leszállításra tegyen javaslatokat. Utasítottam a közellátásügyi minisztert, hogy vegye revízió alá a mezőgazdasági lakosság ipari szükségleteit javító falusi iparosok munkabéreit is.

Közös kormányzás — együttműködés

A Független Kisgazda Párt mindig tartózkodott többségi akaratának egyszólamú érvényesítésétől és arra törekedett, hogy minden problémát közös megvitatással oldjunk meg. Amikor szörnyű nehéz viszonyok között élünk még ma is, akkor minden őszinte és becsületes magyar politikusknak egyetlen törekvése lehet: megmutatni a nép számára a jövőbeni lehetőségeit, biztatni, erőt adni ahhoz, hogy szenvedéseit és nehéz munkáját továbbra is nyugodtan viselje és lelkesen végezze. Azt hiszem, nincs senki, aki a magyar nép minden baját annyira láthatná, mint én, mégis úgy érzem, nem az a feladatom, hogy a magyar nép szertelmeit felnagyítsam, hanem megmondom, hogy őriási eredményeket értünk el már is és ha nem török meg a magyar politikai élet, akkor az eredmények annyira fognak fokozódni, hogy a magyar nép Délkelet-Európának egyik legmegelégedettebb népe lesz. Az eredmények létrejöhettek létre, mert közös kormányzás mellett végeztük az ország irányítási munkáját. A magyarság nagy problémáit még hosszú ideig együttműködéssel kell megoldani.

A Kisgazda Párt nem fog megalázkodni

Egyetlen pártot sem mentene fel a történelem egy esetleges szétesésért. Az együttműködés azonban csak úgy tartható fenn, ha abban minden politikai irányzat megvitatja a szükséges áldozatokat. A koalíciónak egyetlen párta sem hozott akkora áldozatokat, mint a Független Kisgazda Párt. Lemondott arról, hogy mint többség kezébe vegye a hatalmat. — Megteremtette az együttműködést, de a magyar politikai életben mértékortosságot sokan félreértették és azt hitték, az engedékenységekben odáig megy, hogy átengedi egyik, vagy másik kisebbségi csoportnak a hatalmat. Hát erről szó sincsen. Természetesen nehéz az együttműködés akkor, ha egyik-másik pártnak az érvilágon mindent szabad, a többségi párt pedig

naponként kénytelen megalázkodni.

A Kisgazdapárt 15 évvel ezelőtt sem alázkodott meg, amikor mint kisebbség működött a maga eszméjéért és ezután sem fog megalázkodni, amikor a magyar nép nagy többsége melléje áll.

Új mentalitást!

A magyar politikai életben szükséges új mentalitás lényege, hogy ne törekedjék egyetlen párt sem arra, hogy a maga számára biztosítson előnyöket, hanem más pártok számára is tegye elvisehetővé a koalíciót. Persze ehhez igen nagyfokú önzetlenség kell.

A demokrácia biztonságát a Független Kisgazda Párttól nem kell félteni. Ha a demokrácia egyszer veszélybe sodródna, akkor a legnagyobb elszánással ennek a pártnak tábora állna ki a demokrácia védelméért.

A reakció elleni küzdelem őszinte és becsületes harcosai vagyunk, de a reakció elleni harc címén nem vagyunk hajlandók aláadni engedni a magyar tulajdonságokat, a magyar törekvéseket, a magyar nép forradalmi vívmányait nem engedjük konfiskálni. Erősíteni fogjuk mindaddig, amíg a nép nem lesz urrá ebben az országban.

A Független Kisgazda Pártnak a magyar állami igazgatás területén fel kell fejlődnie számára mértékéig. Ez nem sérti sem az egyetemes magyar demokrácia, sem az egyes pártok érdekeit. Ahhoz, hogy az állandó politikai viták és feszültségek megszűnjenek, szükséges, hogy a koalíciós kormányzat a demokrácia egyetemes kormányja legyen és a kormányban levő férfiak ne saját pártjuk érdekeit, hanem pártkülönbség nélkül a magyar népet szolgálják.

Közszégi választásokat jogszüktetés nélkül!

Minden reform megvalósításánál arra kell törekedni, hogy ezzel az egész magyar nép egyetértésben. Ha itt-ott kifogás alá esik a magyar közigazgatás működése, ezt a problémát meg fogja oldani a magyar nép és a belügyminiszter urat már felhívjam, hogy pártközi értekezlet elé hozza az önkormányzati reform és az önkormányzati választások javaslatát. Az önkormányzati választásoknak meg kell történnie, hogy végre a magyar nép maga által szabadon választott szervekkel igazgathassa magát. Ne beszéljen senki a választójog szűkítéséről. A demokrácia stabilitásának erősödésével a jogok biztosítása felé kell haladnunk.

Gazdasági kérdések

Szükségünk van arra is, hogy gazdaságilag szintén a magyar nép akarata érvényesüljön. Politikailag és gazdaságilag egyetlen döntő tényező lehet a jövőben a magyar nép. Arra törekedünk, hogy a magánkezelés veszélyeztetése nélkül megakadályozzuk, hogy az egyik oldalon többöző luxus, a másik oldalon milliók nyomora fejlődjen ki. A magántulajdonnak nem szabad bizonytalanságba kerülnie, ettől függ gazdasági életünk jövőbeni fejlődése és a külföldi tőke támogatása is. Azokkal a malmokkal és egyéb üzemekkel szemben, amelyek a magyar népet kihasználják, kérlelhetetlenül

nül járunk el, de ezzel kapcsolatban nem szabad a magántulajdon megszüntetésének újabb területére lépni. A Független Kisgazda Párt arra törekszik, hogy se forradalmi, se ellenforradalmi reakció meg ne állítsa a magyar népet a fejlődés útján.

A magyar jövőben a demokráciáé, a magyar demokrácia pedig a magyar népé. A Független Kisgazda Párt fey-megzetten, nyugodtan, hatalmas erejében biztosan széles nagy rétegekre támaszkodva teljesíti kötelességét a magyar demokráciában.

A miniszterelnök beszédét hoszszantartó lelkes tapsal és éljenzéssel fogadták.

Gyöngyösi tiltakozott a békeértekezlet elnökénél

Gyöngyösi János külügyminiszter levelet intézett a békeértekezlet elnökéhez és tiltakozott az ellen, hogy a magyar békeértekezlet gazdasági cikkelyeinek tárgyalásánál a magyar delegációt nem hallgatták meg és eszrevetéseit figyelmen kívül hagyták. A román gazdasági cikkelyeket hat hétig tárgyalják és ez alatt a román delegáció jobb ízben is meghallgatták. A Magyarország gazdasági talpraállítására sorrendű cikkelyeket pedig három nap alatt nagy sietrel tárgyalják át.

A magyar bizottság szombati ülésén egyhangúlag tudomásul vették a Magyarországgal kötendő békeszerződés tervezetével kapcsolatban készített jelentést.

A békeértekezlet teljes ülése vasárnap elfogadta a külügyminiszterek legutóbbi javaslatait. Eszerint a teljes ülése a következő sorrendben veszi vizsgálat alá a békeszerződés tervezeteket. Olasz-

ország, Románia, Bulgária, Magyarország és Finnország. A tervezetek megvizsgálása általános vitával kezdődik. Minden delegáció legfeljebb 30 percet vehet igénybe álláspontja kifejtésére.

A MTI közlönetében jelentése szerint kevés a valószínűsége annak, hogy a békekonferencia plénuma, majd a külügyminiszteri tanács lényegesen változtatson a Magyarországgal kapcsolatba hozott megállapodásokon.

A londoni rádió párisi tudósítója megállapítja, hogy a magyar bizottság végső jelentése tíz pontot elfogadásra ajánl, egy cikkelyre vonatkozóan pedig többségi és kisebbségi véleményt terjeszt a teljes ülés elé. A bizottság tagjai egyetlen ízben sem tették magukból a magyar köldöttség indítványát, így tehát egy magyar indítvány sem került tárgyalásra.

Raeder halált, Seyss Inquart kegyelmet kért

Nürnbergből jelentik, a német haditengerészet volt főparancsnoka, Raeder, akit életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, kérte büntetésének halállos ítéletre való változtatását, mert nem akar élete végéig börtönben szenvedni.

Seyss Inquart, a Nürnbergben

éltelt nácivezető levelet intézett Hollandia királynőjéhez és kérte lépjen közbe érdekében. Seyss Inquart hollandiai birodalmi megbízott volt.

Münchenben letartóztatták Bohrmann, akit a nemzetközi törvényszék távollétében halálra ítélt.

Megkezdtek a búzakötvények kiosztását

A pénzügyigazgatóság a közigazgatási hatóságok által megkezdte a 4 százalékkal kamatozó búzakötvények kiosztását. Azok a gazdák, akik a múlt évben jóvátételi célokra vagy a Vörös Hadsereg ellátásának céljára teremtény, vagy állatokat adtak, a teljes ellenértéket jelentő búzakötvényt rövidesen kézhez vehetik. A közellátásügyi miniszter gondoskodni fog arról, hogy a búzakötvények teljes ellenértékét forintban vagy természetben, a gazdák a megállapított beváltási határidőn belül megkapják. — Ilyenformán az inflációs időben átadott árúért, a búzakötvény bevezetése által, teljes ellenértékhez jut a gazda. Gondoskodás

történik az iránt, hogy a gazdák kötvényeiket mobilizálhassák vagyis még a kötvény beváltása előtt megfelelő forintkölcsonn kaphassanak rá.

Sztálin-Atlee-Truman közötti találkozóra vonatkozó tervekkel tárgyalnak Párisban. A találkozás állítólag Potsdamban lenne és tárgyalnának azokat a kérdéseket, amelyekben a párisi konferencia nem tudott megegyezni.

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1-b.

OKTÓBER 8-ÁN, KEDDEN 7 ÓRÁKOR

OBOKONAI

SZÍNHÁZ

KAMARA

OKTÓBER 8-ÁN, KEDDEN 7 ÓRÁKOR

Vannak még férfiak

A. bérlet 6.

Ne váljunk el

TELEFON 110.

Tildy elnök Szeghalomban

A szeghalmi református egyházközség, amelynek Tildy Zoltán egykori lelképásztora volt, vasárnap avatta fel újjáépített templomát. Ebből az alkalomból Szeghalomra érkezett a köztársasági elnök is. Az ünnepi istentisztelet alatt Révész Imre püspök prédikált. A déliben rendezett közebéden Ujlaky Ferenc lelkész, az amerikai magyar segélybizottság elnöke, beszélt arról a mély testvéri szeretetről, amellyel az Amerikába szakadt magyarok ragaszkodnak az óhazához. Adta az amerikai magyarság óhaját, hogy jöjjön el Magyarországon is a testvériség, a szeretet, az igazi kereszténység, a demokrácia országa.

Ezután Tildy elnök beszélt arról, hogy bármily súlyos legyen helyzetünk, nem vesszük el az országot, mert a kisemberek, a parasztok, munkások megfogták a

munka eszközét. A magyar kisemberekkel érzi egynek magát, mert látja, hogy az örök magyar nép életet terem minden nyomorúság között is. Bár sok a seb a nemzet testén és lelkén, a magyarság megmaradt, gyökere sokkal mélyebben él a magyar földben és az örökké való magyar eszményekben, semhogy a világ bármelyik vihara kitéphetné. A magyar nép át fogja verekedni magát a nehéz sorsán. — Egy és oszthatatlan a magyar sors és ha mégis különbség van köztünk politikai meggyőződés szempontjából, nem lehet különbség abban, hogy legelső feladatunk az egész magyar népet szolgálni. A vitákat el kell tenni a könnyebb időre Felfelé vivő uton haladunk és építjük a magyar nép demokratikus és szabad országát.

A miniszterelnöknél és az ügyészségnél tett panaszt a püspökladányi népitábor egyik elítélője

A debreceni államügyészségen feljelentést tett Scholler Miklós püspökladányi ny. vasutas. 69 éves, 41 évet szolgált a MÁV-nál és 25 év óta lakott Püspökladányban. Ez év tavaszán, márciusban Püspökladányban „népitábor” volt, állítólag a Nemzeti Tanács hozott olyan határozatot, hogy közel 20 ladányi lakosnak 3 napon belül el kell hagyni Püspökladányt, mert máskülönben nem vállalnák az életüket felelősséget. Scholler akkor el is hagyta a községet, de a közelmúltban visszatért. A múlt hónap végén megjelent lakásán egy állítólagos községi rendőr egy másik férfi kíséretében, megtá-

madták, miért jött vissza, ültelgették, fenyegették. Scholler most szándékos emberölés kísérlete, magánlaksértés, csendháborítás, súlyos testisértés miatt feljelentést tett a debreceni államügyészségen és kéri a vizsgálat sürgős lefolytatását az egész népitábor, községtől való eltávolítás és eltávolítás ügyében is és ugyanakkor a miniszterelnökhöz is panaszt tett és orvoslást kér. Az államügyészségnél csatolta a miniszterelnökhöz intézett beadványa másolatát is.

A vizsgálat során bizonyára fény fog derülni a püspökladányi népitábor minden részletére is.

Hajdú megye parasztsága erőlyesen követeli a községi választásokat

A Független Kiszgázda Párt vármegyei szervezete Földesen vasárnap délelőtt népgyűlést tartott, amelyen nagy tömegekben jelent meg a község parasztsága. A Himnusz elhangzása után Jambor István mondott megnyitót, majd a megjelentek lelkes éljenzése közepette Öry István debreceni főispán lépett az emelvényre. A helyi politikai helyzettel foglalkozva kijelentette: visszavonhatatlanul eljött az ideje, hogy a magyar vidék ur legyen a saját portáján és a legkisebb faluban is olyan irányt vegyen az igazgatás, amelyet a falu népe megkíván. Nem egy párt követeli a községi választásokat, hanem a parasztság, mely megelégedte az önkényesen összeállított önkormányzatokkal. Ha bármilyen oknál fogva nem következne be az önkormányzatok újjászervezése, a parasztság jogosan azt érzeni, hogy tőle távol álló erők ísmét el akarják útni demokratikus jogaitól.

A mintegy félezernyi tömeg lelkesen tüntetett a községi választások megtartása mellett, majd hosszasan ünnepelte a főispánt. Guba Mihály szolnoki parasztképviselő méltatta azokat a hatalmas áldozatokat, amelyeket a parasztság hozott és hoz az or-

szág érdekében. Hangsúlyozta, hogy az élet a barázdáknál kezdődik és ebben az országban akkor beszélhetünk demokratikus fejlődésről, ha a parasztságnak a kötelességek mellé jogokat is adunk. Kálmán Ferenc hajdúbozsórményi képviselő rámutatott a parasztság, munkásság és értelmiség összefogásának szükségességére és kifejtette, hogy a dolgozó rétegek között nincsenek mélyreható ellentétek, de el kell távolítani a nép köréből azokat, akik a dolgozó kisemberek egymásnak ugrasztásán mesterkednek. Zsom Miklós nádudvari képviselő a parasztság általános gazdasági helyzetéről szólott, majd a malmok községeseit célzó kommunista törekvések igazi háttérét világította meg. Végül Fogarassy Elek megyei titkár szólt fel. Hangsúlyozta, hogy a magyar nép bizalommal viseltetik a párt vezetői iránt, mert azok a legnehezebb években is ott állottak a nép mellett. Nagy Ferencet ismeri ez a nép — mondotta — mert belőle származnak és minden körülmények között kitart mellettük. A gyűlés kitörő éljenzéssel nyilvánította bizalmát és hűségét Nagy Ferenc miniszterelnök iránt, majd a nagyszabású népgyűlés a Szózat hangjával zárult.

A délután folyamán a képviselők Öry főispán vezetésével Kabára látogattak el, ahol Nemes Gyula köszöntötte a szónokokat. Kabán is népgyűlés volt, amelyen mintegy ezer ember vett részt.

Új fotó műterem!
Szent Anna-u. 20.
Piarista gimn. szemben.
Művészi kivitelű fényképek, igazolványképek minden méretben olcsón, pontosan készítenek. FERENCZY GYULA.

Női kabát és ruha különlegességek a s választékban érkeztek. RÓZSA divatház. Alldóci palota.

SZÍNHÁZ — MOZI

OSZKONAI SZÍNHÁZ:

Kedden este 7 órákor: **Vannak még férfiak**, A. bérlet 6.
Szerdán du. fél 4 órákor: **Csöppcsés**, Szerdán este 7 órákor: **Féltékenységek**, B. bérlet 6.

Csütörtökön du. fél 4 órákor: **Csöppcsés**, Csütörtökön este 7 órákor: **Leányvásár**, Prem. bérlet 7.

Pénteken este 7 órákor: **Leányvásár**, A. bérlet 7.
Szombaton du. fél 4 órákor: **Csöppcsés**, Szombaton este 7 órákor: **Leányvásár**, B. bérlet 7.

Vasárnap du. fél 4 órákor: **Leányvásár**, Vasárnap este 7 órákor: **Leányvásár**, Hétfőn este 7 órákor: **Leányvásár**, C. bérlet 7.

KAMARA SZÍNHÁZ:

Kedden este 7 órákor: **Ne váljunk el**, Csütörtökön este 7 órákor: **Ne váljunk el**, Szombaton este 7 órákor: **Ne váljunk el**, Vasárnap este 7 órákor: **Ne váljunk el**.

A LEÁNYVÁSÁR Jacobi-operett csütörtöki felújításán mutatkozik be a Csokonai Színházban Verbezei Ernő karnagy vezényletével a 22 tagú komplett katonazenekar. Ezután a katonazenekar játszik a színházban.

Fenyvessy Éva, a kitűnő budapesti primadonna, aki a Csokonai Színházhoz szerződött a Leányvásár főszerepében lép először a színházban a debreceni színpadra. Fenyvessy Éva néhány éve egyik kedvence volt a debreceni közönségnek.

OLCSÓ ELADÁSSOROZATOT indít a színház. Minden héten szerda, csütörtök és szombat délután fél 4 órákor a régi, kékborvörös zóna-eladások mintájára 40 fill.-3 forintig belépődíjjal előadásokat tart a színház, hogy az előadások látogatását mindenki számára lehetővé tegye.

Dalmady Géza, a kitűnő bonviván, akin Bodnár Tibor tanár hűtötét halott végre a múlt héten a sebészeti klinikán, felgyógyult és megkezdte a Leányvásár Tom Miggles — egyik parádés szerepének — próbát.

GYERMEKELŐADÁSOKAT rendez a színház és a hivonta kétszer rendezendő bemutatókhoz gyermekszerepeket keres. Tehetséges, jól szavaló, enklók és táncoló gyermekek szerdán 3 órákor jelentkezzenek a színházjárárnál Homonnay tánomszternél.

A Független Ifjúság

ez elmúlt vasárnap Hajdú megyében több ifjúsági gyűlést tartott. Vámospercsen Zilahy Tibor vármegyei főtitkár, Nyirábrányban Tóth Katalin leányelnök és Czabán Nándor, Hajdúnánáson Fazekas Árpád vázolták a Független Ifjúság munkáját. Kifejtették, hogy a magyar és magyar között csak az tehet különbséget, hogy ki mennyit dolgozik nemzetéért. A Független Ifjúság valamennyi vasárnapi gyűlése nagy érdeklődés mellett forró hangulatban zajlott le.

És míg a vezetők a vidéki szervezetekben terjesztették a Független Ifjúság eszméit, addig a Független Ifjúság debreceni tagjai a sport területén mutatták meg, hogy ebben is a legjobbak közé tartoznak városunkban. A kegyeleti váltófutásban a Független Ifjúság jelvényét mellén viselő staféta a hatodik helyezést érte el.

Vigszínház

mozgó

Ma 4, 6, 8 órákor a legizgalmasabb magyar kémfilm:

MACHITA

Egy világhírű kalandor négyarcú élete!
KARÁDY KATALIN szenzációs, legnagyobb alkáltsága!

Új cserépkályhák, kandallók

nagy választékban. Atrakást, tisztítást felelősség mellett azonnal vállalunk. LACZKÓ és GÖNCZI kályhámesterek, Batthyány u. 11. sz. Hangya átáró.

LEGUJABB

Parisi jelenés szerint a béke-értekezlet teljes szombaton veszi vizsgálat alá a Magyarországgal kötendő békeszerződés tervezetét.

Molotov külügyminiszter hétfőn Párisba érkezett, hogy részlegyen a békeértekezlet teljes ülésén.

Londoni hivatalos körökben cáfolják Pearsonnak az amerikai rádióban közölt híret, amely szerint az Egyesült Államok atombombákat szállított Nagybritanniának. Az amerikai hirtárgyárzó szerint a szóbanforgó atombombákat északon tárolták.

Schacht hétfőn reggel Nürnbergből Stuttgartba utazott, egy gyarigazgató meglátogatására. Kedden tér vissza Nürnbergbe.

A berlini szövetséges ellenőrző bizottság rendkívüli ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya a halálraítelt háborús főbűnösök kivégzésének ügye volt. A bizottság megállapította a kivégzés időpontját, azonban ezelig nem közölték az eredményt a nyilvánossággal.

Hansson svéd miniszterelnök 71 éves korában hirtelen meghalt. Szívroham következtében meghalt. Idelglenes utódjává Uden külügyminiszteri nevezték ki.

Rendelet a rendőrség átszervezéséről

A belügyminiszter rendelete szerint a vármegyei rendőrfőkapitányságok október 31-ével a törvényhatósági városokban megszűnnek. Főkapitányság helyett kapitányság lesz. Ezekbe olvadnak bele az ott működő járási kapitányságok is. Politikai rendészet helyett a magyar államrendészet államvédelmi osz-

talnya lép működésbe és működési köre kiterjed az egész országra. A politikai rendőrségek minden vármegyében külön felügyeleti körzet alá tartoznak. Kivétel a hódmezővásárhelyi és a szegedi rendőrség, amely felett a vidéki főkapitányság vezetője gyakorolja a felügyeletet.

A VAOSZ intézőbizottságának kiszgázdapárti tagjai

Ötven százalékos képviselőlet kíván a Kiszgázda Párt az új tisztikarban

Emlékeztet, hogy a Városi Alkalmazottak Szakszervezetének debreceni csoportja abszolút többséggel bizalmatlanságot szavazott a Nagy Gyula elnökléte alatt álló eddigi vezetőségnek és a szakszervezet elmuult ügyének kivizsgálására, valamint az új tisztikar megválasztására 12 tagú bizottság kiküldetését határozta el.

A Független Kiszgázda Párt városi bizottsága a bizottság tagjait tartott Szendrey Sándor helyettes polgármester elnökléte alatt, melyen a megjelentek egyhangúan állást foglaltak az ellen a törekvés ellen, hogy a Bizottságot tisztviselőket elvesszék volna szavazati jagukat. Ellenben az értekezlet felhívja a kiszgázdapárti tisztviselőket, hogy tagdíjtetésüknek a tisztújítás megkezdéséig tegyenek eleget, hogy szakszervezeti jogalkat gyakorolhassák. Az értekezlet végül egyhangúan úgy határozott, hogy a tisztújítást előkészítő bizottság három kiszgázda-

párti tagjával Szabó Gyula tb. tanácsnokot, Muraközi Andor intézőt és Rácz József adóhivatali elnököt küldik ki. Az értekezlet kimondta, hogy a Szakszervezet törekvéseivel ellentétben kénytelen az intézőbizottságra Bizottságot helyezett tagot is delegálni, hiszen a VAOSZ-nak, mint érdekvédelmi szervnek egyik fontos feladatának kell lennie, hogy foglalkozzék a szanált közkalkulációk helyzetével.

Az értekezlet végül utasította a kiküldött delegátusokat, hogy a közölesen megjelent tisztújítás során a Független Kiszgázda Pártnak csak abban az esetben van módjában hozzájárulni az intézőbizottság által összeállított listához, ha azon ötven százalékosan kiszgázdapárti jelöltek futnak. Amennyiben a párt eme kérését az intéző bizottság többsége nem tenné magáévá, úgy a Kiszgázda Párt kénytelen külön listával indulni a VAOSZ választáson.

Megkönnyítették a Romániába való beutazást

A budapesti román képviselői hivatalosan értesíti az érdeklődőket, hogy a Romániába való beutazást megkönnyítik. Október 1-től kezdve az érvényes beutazási és a Szövetséges Ellenőrző Bizottság engedélyével jelentkezni utazóknak minden kedden, csütörtökön és pénteken a beutazási engedélyt a román követség épületében, Budapest, Horánszky u. azonnal kiadják.

HIRDETMEY

Az Országos Társadalombiztosító Intézet debreceni kerületi pénztára, az intézet tulajdonát képező és a legítimadás folytán elpusztult Petőfi tér 7-9. sz. alatti volt székház és a Deák Ferenc és az Erzsébet utca sarkán levő volt bérház épületmaradványait a már kiszedett és a még kiszedendő épületanyagokkal együtt — melyek a helyszínen megtekinthetők — értekezleten kívánja.

Aki az épületmaradványokat, a már kiszedett anyagokkal együtt megveszi, tartozik a romépileteket utcaszintig lebontani és az anyagokat elhordatni. A vételre vonatkozó ajánlatokat f. évi. október hó 15-ig kell az OTI debreceni kerületi pénztárához benyújtani.

Az ajánlatot tartalmazó borítékban „Ajánlat a romépilet lebontására és anyagának megvételére” feltüntetendő. OTI debreceni ker. pénztára.

Szakszerű varrógép javítás aznap elkészül kerékpár, varrógép alkatrészek. HORVÁTH THAMÉR műszerész-mesternél, Hunyadi u. 17.

Az „Álomhajó” utja

Az Egyesült Államok Alomhajó nevű repülőgépe Honoluluból Kalifornia leszállás nélkül 39 óra 36 perc alatt tette meg a 16.533 kilométeres légtutat.

A gép szombaton éjjel 10-kor szállt el London fölött és 25 perccel később már a franciaországi Abbeville-t is elhagyta.

Poloskát írt

G. G.-vel is.

Bocskó vegyész-mesternél Rákóczi-utca 25.

FŐZŐT, gyógyhasznált, szellőtől, hozott anyagból is kész. PÁPLEN

készítéskor, javításokat és rendezéseket. Irtósz. Páplen Hosszúhosszú. Batthyány-utca 26.

Plac-utca 44. számú Marx háznál

Új üzletek épülnek. Novemberben kiadók.

Elsőrendű

ablak-kitt és kocsikenőcs

érkezett. Petroleum RADETSKY Csapó u. 18. sz. Wiener-ház.

Orvosi Műszerüzem és Kórházberendező Rt. — Piac u. 41. (Vöröshadsereg útja) kvarclámpák kölcsönzését megkezdük. — Tel.: 132.

Motorkerékpár, kerékpár égetett zománcozása.

RESZLER főnyozó- és műszerész-mesterrel, Salétrom utca 10. sz.

Szinpártoló Egyesülettel és üzemek, hivatalok kollektív bérletével próbálják megmenteni a debreceni színházat

A debreceni Csokonai Színház megmentésére anketét rendeztek a Kamaraszínház helyiségében, melyen Asztalos Sándor szabadművelési felügyelő vezolta a színház kritikus helyzetét. Juhász Géza, Béber László, Szabó Kálmán polgármester, Hankiss János, Csillag Miklós kulturális tanácsnok, Boga József bankigazgató, Nagy Sándor iparügyi elnök, Felkai Imre és mások felszólalásaiban rámutattak a színház-probléma szellemi és gazdasági vonatkozásaira. Az anketét Belezmay István színházigazgató beszéde

után elfogadta Hankiss János javaslatát, mely szerint hivatalok, üzemek béreljenek kollektíve és ezáltal vigyék be a közönséget a színházba. Szinpártoló Egyesület alakul Debrecenben és ennek előkészítésére kijelölték Csillag Miklós, Asztalos Sándor, Hankiss János, Fáy Árpád, Boga József, Nagy Sándor, Benedek Sándor, Leitner Jenő, Molnár József, Krisztfy József, Gebei János, dr. Vass Sándor, Gacsályi Sándor, Szabó Bélától álló bizottságot, mely hétfőn délután már meg is kezdte munkáját.

Békebeli arányok a sertésvásáron

A hétfői sertésvásár elérte a békebeli színvonalat. Nemcsak debreceni, hanem a környéki bányai lakók, sőt a közeli vidéki falvak tenyésztői nagy felhajtással vonultak fel a vásárra. Malacok, süldők és vágóállatok jelentős tömeget szánták eladásra, ami azonban a kereslet hiánya miatt nem sikerült. Vásárlóközönség csak gyéren mutatkozott a vásáron. Mindenesetre a felhajtás örvendetes képét adta a sertésnyelés és állatállomány-felendülésnek.

Szakértők szerint a vidéki vevők elmaradásának oka még mindig a orlózó rendelkezések hatályban tartása. A vásáron kisebb, illetve inkább egyéni eladások történtek. A nagyobb térfelvásárlást a vidéki kereskedők elmaradása okozta. Nem jelent-

kezett vevőnek Debrecen város közelletűsége sem, amely tudvalevően 20 ezer darab sertés hizlalásával kívánja a közönség záradékszükecséjét biztosítani. A vásár gyengeségének oka a pénzhiányban is magyarázható. A nagy kínlat mellett az árak tartottak voltak. Néhány hónapos malac párja 100-120 forint, 50-60 kilós süldő darabja 150-200 forint volt, hízó darabja 100-120 kilós 500 forint. Átlagosan a sertésfélék elősúlybani ára 4 forintra mondható kg-ként. A vásár még a déli órákban is tartott, de az eredményt az eladási idő meghosszabbítása nem változtatta meg, úgy hogy a felvont eladók kénytelenek voltak jóságukat a jövő heti jobb reménység tudatában hazaszállítani.

A DEAC csapata nyerte a kegyeleti váltófutást

Október 6-án délelőtt rendezték meg a hagyományos kegyeleti váltófutást. A Nagyalomás előtti orosz hősi emlékműtől indult a váltó és a főútvonalon végig a nagyerdő 39-es hősi emlékműig futottak a csapatok tagjai. Elsőnek a DEAC csapata ért célba, akiknek utolsó futója Berta Tibor mintegy 130 méter előnnyel futott be a másodiknak beérkező Rendőrség előtt. A DEAC ideje 7:44,6, a Rendőrségé 8:04. A többi csapatok helyezési sorrendje: 3. Tanítóképző, 4. Felsőipari, 5. Állami gimnázium, 6. Kínizsi, 7. Református gimnázium, 8. Társulati kereskedelmi, 9. Középfokú gazdasági tanintézet, 10. Piarista kereskedelmi, 11. Piarista gimnázium, 12. Nyilastelepi Ferencs if-

júság. A középiskolások vándordíját a Tanítóképző nyerte, Debrecen város serlegét a DEAC együttese.

A váltófutás végeztével a hősi emlékmű előtt ünnepes volt. A Himnusz után Szabó Kálmán polgármester mondott beszédet. Kiemelte október 6-ának jelentőségét, változta a kegyeleti váltófutás szimbolizmusát, majd utalt arra, hogy a vértanúk áldozatán át juthat el egy nemzet a szabadság, az egyenlőség birodalmába. Ezután a MAASZ keleti kerülete nevében Csontos Lajos kerületi elnök koszorút helyezett el, majd a csapatok futói koszorúzták meg a hősi emlékművet. A Szózat hangjával ért véget az ünnepély.

Postásnapok Debrecenben

A szombaton és vasárnap 2 óra-
kor lebonyolításra kerülő futball-
mérkőzések győztes csapata ré-
szére az egyik debreceni ékszerész
cég remek díjat ajánlott fel.

A vasárnap reggel lefutásra ke-
relő országos háztömb kerékpár-
verseny nem a Mester—Bethlen,
hanem a Kossuth—Nap—Szent
Anna utcákban lesz.

Az ünnepségeken bemutatásra
kerül a nagybudapesti színház
verseny első díját nyert „Hajna-
lodik” című színdarab.

Ugyancsak előadásra kerül Gá-
bor Andor „Igazolja magát” c. ze-
nés vígjátéka. Az ünnepségek
alatt a Bika előtt álló alkalmi pos-
tahivatalban levélpósta és távira-
ti küldemények adhatók fel és le-
bélyegzéseik eszkeszölhetnek.

Az országos postászenekar
szombaton este takarodott, vasár-
nap reggel ébresztőt ad, vasárnap
délben térzene a Dér! téren. Va-
sárnap fél 11-kor matiné a Cso-
konai színházban, este fél 9 óra-
kor ünnepi vigeszt és bál a Bika-
ban. Jegyek a postakézesítőknel, a
Kónya-trafficban és a Posta-palota
I. em. 115. sz. szobában már kap-
hatók.

Közellátási tudnivalók

Cukrot kapnak az öregek. —
Értesíti a közellátási ügyosz-
tály a város 1886. évből, vagy az
előbb született (60 éven felül) la-
kosságát, hogy az Ir Vöröskereszt
által Debrecen város részé-
re adományozott cukorból az il-
letekes körzeti irodákban meg-
felelő igazolás és a közellátási
szelvény felmutatása mellett 20
dkg cukorról szóló utalványt ve-
hetnek át, amelyre a kereskedők
a cukrot minden díjazás és költ-
ség felszámítása nélkül szolgál-
ják ki.

Árpaliszti kiosztás. A kenyér-
jegy október 1-től 7-ig szóló fi-
nomliszt szelvényére szelvényen-
ként 40 deka árpaliszti szerezhető
be kg-ként —82 Ft. egységáron
a fűszerkiskereskedőknél.

Fajgyek beváltása. A faellen-
őrző lapok első 10 szelvényére
300 kg fát, a pótlap első 5 szel-
vényére 200 kg tűzifát vásárolhat-
nak hivatalos árban a fakeskedő-
knél. — Közellátási ügyosztály.

MEGAFON
KÖLCSÖNZÉS
Ünnepélyekre, gyűlésekre
MAYER EMIL CÉG
Bathfáy-u. 5., Kossuth-u. 13. Tel. 380

A debreceni egyetem disz doktorává avatja dr Erdős Józsefet

A köztestület elnöke mege-
nyitotta, hogy a debreceni tuda-
ományegyetem dr. Erdős József
nyug. egyetemi nyilvános rendes
tanárt a tudományos szakiroda-
lom művelése terén kifejtett ér-
demei elismerésül a bölcsészet-
tudományok tiszteletbeli dokto-
rává avassa.

Dr. Erdős József most töltötte
be életréne 90. esztendőjét s ma-
gas kora ellenére ma is újabb tu-
dományos munkán dolgozik. A ki-
tűnő professzor méltán éri a disz-
doktori kiüntetés, igen sokat
tett a debreceni egyetemért. A
hír tisztelői, barátai, volt tanít-
ványai körében nagy örömet kel-

Ünnepélyes doktoraválás

A kultuszminiszter elrendelte,
hogy azokat a hallgatókat, akik
valamennyi szigorlatukat kitűnő
minősítéssel tették le és doktori
értékelésüket is kitűnőnek minősít-
ették, ünnepélyes formában
„sub laurea Almae Matris” kell
doktorrá avatni. Ezt az ünnepé-
lyes avatást a doktori oklevél szö-
vegében is fel kell tüntetni.

A KISGAZDA PÁRT HIREI

A NŐI TAGOZAT csütörtökön
délután 4 órakor a nagyteremben
tartja rendes heti taggyűlést,
melyen Gál Gyula és dr. Szemes
Miklós tartanak beszámolót, illet-
ve előadást. Kérjük női tagjain-
kat, hogy a taggyűlésen jelenjenek
meg.

A NŐI TAGOZAT által rendez-
endő suskó-tanfolyam szeptem-
ber 14-én, hétfőn délután 3 órakor
nyílik meg Felhívjuk a részvevő-
ket, hogy a megnyitón feltétle-
nül jelenjenek meg. Akik részt
akarnak venni a tanfolyamon, még
a héten jelentkezhetnek a női ta-
gozat titkárságánál.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

AZ OKTÓBERI HAVI kedvez-
ményes moziszelvények átvehe-
tők az ifjúsági irodában.

A LEÁNYCSOPORT tagjai csüt-
örtökön délután 4 órakor tartják
szokásos heti összejövetelüket.
Kérjük a leánytagok minél na-
gyobb számban való megjelenését.

P. Faddy Ottó beszél a Független Ifjúság szerdai parlamentjén

A Független Ifjúság szerdai
szokásos parlamentjén P. Faddy
Ottómr Ferencs rendházfőnök
tart előadást. A neves előadó szer-
dai előadását hatalmas érdeklődés
előzi meg. A Független Ifjúság
vezetősége a szerdai parlament-
kezdet az eddigi 3/5 óra helyett
3/4 órára tette át a téli időszámít-
ás élethe lépte miatt. A parla-
ment tehát pontosan 3/4 órakor
veszi kezdetét, amelyre minden
Független Ifjúság tag megjelené-
sét elvárja a vezetőség.

Meg akarta venni a házigazdáját, mert felmondott

A debreceni törvényszék vizs-
gálobírója őrizetbe vette Szabó
Ferencs piaci árú, baromfikeres-
kedőt hatóságilag közeg elleni erő-
szak és testi sértés miatt. Szabó
Ferencs a Rákóczi utcán meg akarta
venni háztulajdonosát, dr. Balogh
János orvost, aki a többi la-
kó kérelmére tirthetetlen magavi-
selet miatt felmondott neki. Szabó
már többször állt a hatóság előtt
verekedés miatt. Vizsgálati fog-
ságra helyezték.

Személyautóbusz Budapestre

minden szerdán, pénteken,
vasárnap reggel 7 órakor
indul a Bika elől.

Jegy: 50 Ft

Előjegyzés: Bika porta.

H I R E K

Október 6-i emlékünnepe

Vasárnap délelőtt kegyeleti
ünnepélyt adozott a város a
szabadságharc mártír táborno-
kai emlékének. A színvonalas
emlékünnepe Juhász Géza
egyetemi tanár mondott felemelő
beszédet, amelyben méltatta a
szabadságharc vértanúinak je-
lentőségét és hősi példájukat. A
músorton a Városi zeneakadémia
énekkarának, Höchtl Margit és
Galánffy Lajos zongoraműve-
szek művészi számai, Kormos
Lajos színművész, Mikó Zoltán
és Biró Sándor szavatai nagy
sikert arattak.

Nem mehetünk el szó nélkül
amellett a szomorú tény mellett,
hogy az Arany Bika nagyterme,
amely bálkon, kétes értékű ma-
tinekön és kabareédarásokon
szüfölgőség megfellek, ez alkalom-
mal túlméretezettnek mutatko-
zott az ünnepély közönsége szá-
mára. Sok üres széksor várta a
közönséget.

1849 október 6-nak vértanui
megéremelték volna, hogy töb-
ben emlékezzenek rájuk Debrecen-
ben...

Megalakult az Ady-Társas-
ság tudományos szakosztálya,
amely a tudomány művelését, ba-
rátaik akarja tömöríteni s Debrecen
tudományos életét új virág-
zásra juttatni. A szakosztály el-
nöke dr. Szabó István egyetemi
tanárt, alelnöké dr. Flachbart
Ernö egyetemi tanárt választot-
ták meg.

A Véleményező Bizottság a
mai napon délután 3 órai kezdé-
tel ülést tart, amelyen iparjogosi-
vány iránti kérelmek és egyéb ak-
tuális problémák kerülnek tárgya-
lás alá. A bizottság tagjait ez-
úton hívja meg a Kamara.

Szabó Kálmán polgármester
Budapestre utazott. Utazásának
célja a Debrecen városának ren-
delkezésre álló fölmillós hitel
újabb 200.000 forintos részletének
folyósíttatása a város bérhizlalási
szervezési részére. A polgármes-
ter budapesti tárgyalásain részt-
vevő Simonkovics József a közellá-
tás vezetője és Nahóczky Mik-
lós a közellátási felügyelőség ve-
zetője is.

Átadták rendeltetésének a
Miképersi-úti iskola új helyisé-
gét a volt Bábaképezdőben. A
Miképersi-úti iskola épületét két
évvél ezelőtt bombatalálatok ér-
ték. Két év óta nem talált új haj-
lékot az iskola. 450 gyermek ma-
radt iskola nélkül. A város a volt
Bábaképezdőben utalt ki négy he-
lyiséget az iskola céljaira. A szül-
lők, tanítók, gyermekek önkéntes
munkájával és városi hozzájárulá-
ssal sikerült a tanítás zavartalan
menetét biztosítani az új he-
lyiségekben, berendezést sikerült
szerezni. Vasárnap délután kis
ünnepség keretében adták át ren-
deltetésének az új helyiségeket. A
város részéről Csillag Miklós kul-
túratanácsnok, az iskola részéről
Vargha Lajos igazgató szólt fel,
valamint a református és a római
katolikus lelképásztor.

Megakarta skalpolni a ren-
dört. A debreceni törvényszék bü-
ntető tanácsa hétfőn tárgyalta Ha-
lász Árpád és Halász Sándor esz-
tári legények büntnyét, akiket
hatóságilag közeg elleni erőszak
vétségével vádolt az államügyészség.
A vád szerint Esztáron a közellá-
tásban bál volt az óvoda helyi-
ségében és ekkor Halász Árpád
és Sándor összekülönböztek több
táncolóval. Majd két rendőr, Ha-
lász Béla és Pongor Sándor érke-
zett a helyszínre rendet teremteni.
A két Halász a rendőrt is megta-
madta, két rántották és a hajá-
nál fogva formálisan megakarták
skalpolni az egyik rendőrt. Pus-
kalövés, dulakodás után tudtak
csak rendet teremteni. A bíróság
megállapította a két Halász bü-
nösségét és 2-2 hónapi fogházra
ítélte őket. Nagyfokú ittasságuk
miatt a büntetés végrehajtását
azonban háromévi próbaidőre fel-
függesztették. Az ítélet jogerős.

Lábát törte Balogh Zoltán 16
éves fodrászegéd, aki a fürdőme-
dencéből kilépve megcsúszott.

Alkulesos betörés behatolt
Tegdes János Kálmán tér 19. szám-
útlatti szabóműhelyébe és ellopott
egy zakót.

Hét mázsa fohagymát le-
foglalt a gazdasági rendőrség a
debreceni pályaudvaron. A nagy-
ma titokzatos körülmények kö-
zött, ismeretlen egyén címére és
szállítási engedély nélkül érkezett.
Az ügyben széleskörű nyomozás
indult.

Három újabb női nyomozó
alhadnagyot helyeztek a debreceni
rendőrfőkapitánysághoz a vidéki
főkapitányságtól Vizanay Fer-
encné, Kerényi Miklósné és Lu-
kács Ágnes nyomozó alhadnagyok
személyében. A három új női nyo-
mozó a vármegyei rendőrségnél
nyert beosztást.

Besurranó tolvaj ellopott egy
értékes órát Sebestyén Miklós me-
zőgazdasági középiskolai tanártól.
Dr. Naményiné gyorsírósko-
lájában, géprőliskolájában októ-
berben tanfolyamkezdés. Állam-
vizsga. Vasútközvetmény. Piac u.
53. Línoleumbáza.

A város adópénztárából ok-
tóber hóra folyósítandó hadi-hon-
védelmi és polgári gondozottak já-
rulékai a következők sorrendben
naponta 8-12 óráig tartó pénztá-
ri órák alatt kerülnek kifizetés-
re a városi adóhivatal 4. sz. he-
lyiségében. Felállított pénztáránál.
Október 7-én: rokkantak I. II.
járdék oszta. 8-án: özvegyek, ár-
vák, gondozott családtag A—E-ig,
9-én F—K-ig, 10-én L—O-ig,
11-én P—Sz, 12-én T—Z-ig, 14-én
rokkantak III. járdék oszta
A—F-ig, 15-én G—L-ig, 16-án
M—S-ig, 17-én Sz—Z-ig. 18-án az
elmaradottak.

**Poloskairást
vállalnak ciángázzal
Szűcsék, Varga-u. 10.**

Külföldi Ivtalpok
érkeztek korlátolt számban,
összes belföldi divattalpok kaphatók
Csillag-könyvtárkereskedés Piac 69.

Műszemvelők!
MŰSZEMEK hatalmas
választékban érkeztek.
KLEIN látszerész
Piac-u. 27. Simonffy-u. sarok

Pikó újra montiroz
párnát, kézimunkát, függönyt.
Fonalak — harisnyák
őrszi trikó, fehérneműk teli
nagy választékban.
Kossuth-u. 4. PIKÓ

Ha gyorsan utazni
használgon
autótaxit
Hívószámok: nappal 55,
éjjel 488.

Fogaskerék marás
Villamos hegesztés
Autogén hegesztés
Gépjavitások
Liftjavítások
Takarékos helyek
Szabadalmak kidolgozása
legolecsóban —
SCHADEK ÉS FRIDRIK
gépészmérnökök.
VASIPARI MUNKAKÖZÖSSÉG
DEBRECEN, KÉTMALOM-U. 4.

TÜZIFA jegyre
MÉSZ cement, cserép és mindenféle
épitkezési anyag legelőszobán
BARTHA (falotop, lepdőly-u. 3.
Telefon: 261.

KALAPJA piszkos,
formátlan ?
szakszerőn tisztítja, formázza
Ifj. DALMI kalaposmester, Vár-u. 2.

